

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧДТУ

ЗВІТ РЕКТОРА

Черкаського державного технологічного університету

Григора Олега Олександровича

за 2017 рік

щодо виконання умов контракту

Затверджено
Конференцією трудового колективу
університету,
протокол № 4
від 30 листопада 2017 року

Черкаси 2017

ЗМІСТ

№ з/п	Назва розділу, підрозділу	Стор.
1	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЧЕРКАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ...	3
2	ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	10
2.1	Контингент студентів.....	12
2.2	Виконання державного замовлення.....	14
2.3	Якість підготовки здобувачів вищої освіти.....	14
2.4	Кадрове забезпечення.....	18
2.5	Розробка, впровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців.....	19
2.6	Підвищення якості методичного забезпечення освітнього процесу.....	20
2.7	Практична підготовка.....	22
3	НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ. МІЖНАРОДНЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.....	23
3.1	Участь у наукових конференціях	27
3.2	Науково-дослідна робота студентів	28
3.3	Підготовка наукових кадрів. Робота аспірантури	30
3.4	Міжнародна діяльність	31
3.5	Підготовка іноземних громадян	34
4	СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ВЗАЄМОДІЯ ТА СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ	36
5	ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	43
5.1	Розвиток матеріально-технічної бази	46
5.2	Організація роботи з охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки.....	49
6	ДОТРИМАННЯ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	54
7	ДОТРИМАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ, СТАТУТУ ЧДТУ.....	55
8	РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ	56

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЧЕРКАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Черкаський державний технологічний університет (ЧДТУ) – багатогалузевий технологічний вищий навчальний заклад, що провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність.

Місцезнаходження ЧДТУ: 18006, м. Черкаси, бул. Шевченка, 460.

Свою діяльність університет висвітлює на сторінках офіційного сайту www.chdtu.edu.ua.

За свою 57-річну історію ЧДТУ став добре відомим в Україні завдяки надбанням і здобуткам на освітянській і науковій нивах. Університет зарекомендував себе як багатогалузевий навчально-науковий комплекс, що послідовно реалізує державну політику підготовки висококваліфікованих кадрів з багатьох спеціальностей.

За період діяльності в університеті підготовлено тисячі фахівців, які знайшли своє місце в різних сферах національної економіки. Це висококваліфіковані спеціалісти нового покоління, здатні організувати ефективно виробництво у ринкових умовах на основі сучасних технологій, які успішно конкурують на ринку праці і затребувані серед роботодавців не лише Черкаського регіону, а й усієї України, що підтверджується запитами установ, організацій, підприємств та їх пропозиціями щодо працевлаштування. Серед випускників ЧДТУ є народні депутати, політичні діячі, відомі науковці, керівники підприємств, установ, організацій різних форм власності.

Свою діяльність університет розпочав з 15 березня 1960 р. як Черкаський загальнотехнічний факультет Київського технологічного

інституту харчової промисловості (наказ Міністра вищої і середньої спеціальної освіти Української РСР за №84). Вже з 20 травня 1961 р. Черкаський загальнотехнічний факультет підпорядковано Київському інженерно-будівельному інституту. 10 листопада 1977 р. факультет реорганізовано у Черкаський філіал Київського інженерно-будівельного інституту, який 1 грудня 1979 р. було підпорядковано Київському політехнічному інституту.

26 липня 1991 р. Кабінет Міністрів Української РСР постановою № 109 прийняв рішення про створення на базі Черкаського філіалу КПІ Черкаського інженерно-технологічного інституту (ЧІТІ) як самостійного вищого навчального закладу з державною формою власності.

Згідно з рішенням міжгалузевої акредитаційної комісії від 15 грудня 2000 р. та наказом Міністерства освіти і науки України від 25 грудня 2000 р. ЧІТІ було акредитовано за IV рівнем.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України за № 406-р від 26 вересня 2001 р. на базі Черкаського інженерно-технологічного інституту утворено Черкаський державний технологічний університет.

Сьогодні основними напрямми діяльності університету є:

- підготовка фахівців з вищою освітою різних ступенів за обраними ними спеціальностями згідно з державними замовленнями та договірними зобов'язаннями;

- перепідготовка, підвищення кваліфікації фахівців за ліцензованими спеціальностями та освітньо-професійними, освітньо-науковими, науковими програмами згідно з державними замовленнями та договірними зобов'язаннями, курсова підготовка;

- підготовка громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства до вступу у вищі навчальні заклади;

- підготовка і перепідготовка іноземних громадян;

- міжнародна діяльність;

- науково-дослідна робота;

- профорієнтаційна, виховна, культурно-освітня, просвітницька, методична, видавнича, поліграфічна, спортивна та оздоровча діяльність;
- фінансово-господарська діяльність в Україні та за її межами.

На теперішній час ЧДТУ має безстрокову ліцензію на освітню діяльність у сфері вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України від 31.03.2017 року № 64-л "Про переоформлення ліцензій").

Сьогодні в ЧДТУ здобувають освіту понад п'ять тисяч студентів за 5 спеціальностями ОКР молодшого спеціаліста, 36 спеціальностями освітнього ступеня «бакалавр», 33 спеціальностями освітнього ступеня «магістр» та 9 спеціальностями освітньо-наукового ступеня «доктор філософії».

ЧДТУ налічує 7 навчальних корпусів, в яких розташовано 7 факультетів, що складаються з 40 кафедр (з них 29 – випускові). Структура університету включає Навчально-науковий центр по роботі з іноземними студентами, Центр інформаційно-комунікаційних технологій, Навчально-науковий центр післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки, Центр студентського розвитку та культурних програм, а також Смілянський промислово-економічний коледж як відокремлений структурний підрозділ.

Професорсько-викладацький склад університету нараховує понад 400 науково-педагогічних працівників, з них: 48 доктори наук, професори, 242 кандидати наук, доценти, 4 заслужені працівники освіти, 4 заслужені діячі науки і техніки, 2 заслужені художники України, заслужений майстер народної творчості, заслужений економіст України.

Визначальними ознаками Черкаського державного технологічного університету є, зокрема, високий рівень підготовки фахівців, що базується на ґрунтовній методологічній основі із використанням сучасних інформаційних технологій; можливість набуття студентами фундаментальних знань із різних галузей науки за оптимального поєднання природничих і гуманітарних навчальних дисциплін; здатність до формування і поширення морально-культурних цінностей; переважання у науковій роботі досліджень за найновішими напрямками науки.

Аби гідно конкурувати на ринку вищої освіти, професорсько-викладацький склад університету спрямовує творчий потенціал на постійну модернізацію освітнього процесу, запровадження прогресивних педагогічних методик, нових спеціальностей. До послуг студентів комп'ютерні класи із високим рівнем програмного забезпечення та аудіовізуальними матеріалами для навчання, широкі можливості використання мережі Інтернет.

У ЧДТУ з 1988 року ведеться підготовка фахівців і наукових кадрів для іноземних держав. В університеті здобувають вищу освіту громадяни Європи, Близького Сходу, Африки та Латинської Америки, загальна кількість яких на теперішній час сягає понад 200 осіб.

Науково-дослідна робота, що проводиться науковцями ЧДТУ, зосереджена на пріоритетних напрямках розвитку науки і техніки та спрямована на: розробку нових ресурсозберігаючих технологій в енергетиці та промисловості, нових речовин і матеріалів; створення ефективних методів і засобів захисту навколишнього природного середовища; розробку перспективних інформаційних технологій; впровадження новітніх технологій виробництва, нових видів продукції та забезпечення її необхідної якості відповідно до світових стандартів; удосконалення підготовки спеціалістів із вищою освітою.

В університеті діють 11 наукових шкіл, які очолюють провідні вчені, знані як в Україні, так і далеко за її межами. У стінах університету проводяться міжнародні та всеукраїнські наукові конференції, семінари, симпозіуми з широкого кола проблем. Вченими ЧДТУ в Україні та за кордоном щорічно публікуються понад 500 наукових статей та монографій.

У ЧДТУ проводиться значна робота з розвитку співробітництва із закордонними науковими центрами й організаціями. На сьогодні університет має партнерські стосунки з 30 навчальними закладами й науковими установами Європи, Америки, Азії. Укладено понад 40 договорів про науково-технічне та культурне співробітництво з навчальними закладами США, Канади, Словаччини, Латвії, Польщі, Німеччини, Литви, Грузії,

Болгарії, Вірменії, Франції, Чехії, Молдови, Китаю, Іспанії та Білорусі. Проводиться науково-дослідна робота в галузі інформатики, фізики й механіки, хімії й біоматеріалознавства, мови, літератури, культури.

У 2016 році в ЧДТУ відкрито Центр Мережевої Академії Cisco, основним завданням якого є реалізація програми професійного і кар'єрного розвитку в сфері інформаційних технологій викладачів і студентів ЧДТУ.

ЧДТУ є партнером проекту ПРООН та Євросоюзу «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». В рамках проекту створено Ресурсний центр зі сталого розвитку ЧДТУ – осередок реалізації комплексу заходів з метою забезпечення впровадження концептуальних основ сталого місцевого розвитку на засадах реалізації ВНЗ політики залучення студентів, викладачів, населення, бізнес-структур до реалізації спільних проблем економічного, соціального та екологічного характеру.

Щорічно в університеті проводиться I етап Всеукраїнської студентської олімпіади, участь в якому беруть студенти усіх факультетів університету. Загальна кількість учасників Олімпіади I-го етапу з року в рік у середньому становить понад 1200 студентів.

На другий тур Всеукраїнських студентських олімпіад, який проводиться з багатьох предметів на базі вищих закладів освіти України, ЧДТУ щорічно направляє понад 50 студентів, які регулярно посідають призові місця та отримують нагороди за результатами олімпіад.

Згідно з угодами про співробітництво в університеті реалізуються проекти академічної мобільності з навчальними закладами Болгарії, Литви, Норвегії та Польщі. Зокрема в 2016-2017 навчальному році два студенти пройшли стажування в Литві, а п'ять польських студентів стажувалися у ЧДТУ.

ЧДТУ бере участь у програмах Європейського Союзу ERASMUS+, HORIZON 2020, що реалізуються Британською Радою та USAID.

В університеті продовжується успішна реалізація трьох міжнародних проектів: Темпус – Нова модель третього циклу в інженерній освіті у

відповідності до Болонського процесу в Білорусі, Росії, Україні (NESCENG); «Водна гармонія» (Water Harmony project); а також проекту Еразмус +: Розбудова потенціалу вищої освіти Harmonising water related graduate education.

Під керівництвом науковців ЧДТУ проводиться впровадження медичної інформаційної системи «Доктор Елекс» у Черкаському обласному кардіологічному центрі, що забезпечить автоматизацію діяльності підрозділів медичного закладу, документообіг і статистичну звітність, підвищить якість надання медичних послуг.

Книжковий фонд бібліотеки ЧДТУ – це понад 360 тис. примірників найновішої технічної, економічної та гуманітарної літератури. Міжбібліотечний абонемент дає можливість користуватись фондами обласної наукової та технічної бібліотек. Активно впроваджується електронна бібліотечна система.

ЧДТУ – знаний в області видавець навчальної і наукової літератури. Щороку редакційно-видавничим відділом опрацьовується понад 200 назв друкованих та електронних видань: підручників, навчальних і навчально-методичних посібників, виробничо-практичних, нормативно-методичних та інформаційних службових матеріалів, випускається три фахові наукові збірники. До бібліотеки університету також передаються розроблені й оновлені електронні навчально-методичні ресурси з усіх навчальних дисциплін.

На розкриття і розвиток творчих здібностей студентів ЧДТУ спрямована діяльність Центру студентського розвитку та культурних програм, клубів за інтересами, аматорських колективів та різноманітних спортивних секцій.

Наявність спортивних залів зі значного площею та стадіону дає можливість запроваджувати здоровий спосіб життя і формувати здорове молоде покоління. Традиційними є спортивні заходи та змагання, працюють групи здоров'я, різноманітні спортивні секції.

З метою формування екологічної культури студентів на базі кафедри екології створено Центр з еко-виховання та екологічної безпеки. При кафедрі історії України та суспільних дисциплін створено Центр національно-патріотичної гідності. Кафедра філософських і політичних наук курує Центр сучасної філософської думки.

У ЧДТУ на належному рівні працює студентське самоврядування, яке тісно співпрацює з ректоратом університету в напрямку вирішення нагальних студентських проблем. Проводиться постійна щира розмова керівника ЧДТУ з лідерами студентського самоврядування факультетів та гуртожитків. За Студентською радою ЧДТУ закріплено аудиторію (№ 216, II корпус), яка забезпечена необхідною оргтехнікою: стаціонарним комп'ютером та принтером, ноутбуком, ксероксом, телефоном.

В університеті створена потужна матеріально-технічна база, забезпечено належні житлово-побутові умови для проживання студентів, підготовки до занять та проведення дозвілля в усіх навчальних корпусах, у спортивному комплексі з тренажерними залами і стадіоном та 4 гуртожитках, де працюють студентські вітальні, навчальні та спортивні кімнати. На належному рівні організовано харчування співробітників і студентів. ЧДТУ має бази відпочинку для працівників та студентів – база „Рось” на березі Дніпра, база „Топольок” на березі Чорного моря.

Все це сприяє внеску ЧДТУ у розвиток Черкащини як наукового, освітнього й культурного регіону. Це прагнення є визначальним для колективу ЧДТУ, який і надалі наполегливо працює задля соціально-економічного, наукового, культурного й духовного розвитку Черкащини.

2. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

Підготовка фахівців з вищою освітою за відповідними програмами на відповідних рівнях вищої освіти. Виконання державного замовлення.

Дотримання ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Організація освітнього процесу відповідно до стандартів вищої освіти.

Підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації.

Освітня діяльність Черкаського державного технологічного університету здійснюється за такими основними напрямками:

– провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями;

– впровадження нових спеціальностей та освітніх програм;

– вивчення попиту на окремі спеціальності на ринку праці;

– формування контингенту студентів, проведення профорієнтаційної роботи;

– розробка сучасного навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу;

– впровадження освітніх інновацій, новітніх інформаційних технологій;

– підвищення рівня практичної підготовки за рахунок партнерських стосунків з виробництвом та бізнесом;

– формування висококваліфікованого професорсько-викладацького складу;

– самостійне розроблення та запровадження власної програми освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;

– розвиток комплексної системи забезпечення якості освіти.

Загальний ліцензований обсяг підготовки здобувачів вищої освіти в ЧДТУ наведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Ліцензовані обсяги підготовки здобувачів вищої освіти

Освітній ступінь (ОКР)	Ліцензований обсяг
Молодший спеціаліст	300
Бакалавр	3355
Магістр	1595
Разом	5250

ЧДТУ провадить підготовку фахівців за спеціальностями з таких галузей знань:

- 02 Культура і мистецтво
- 03 Гуманітарні науки
- 05 Соціальні та поведінкові науки
- 07 Управління та адміністрування
- 10 Природничі науки
- 12 Інформаційні технології
- 13 Механічна інженерія
- 14 Електрична інженерія
- 15 Автоматизація та приладобудування
- 16 Хімічна та біоінженерія
- 17 Електроніка та телекомунікації
- 18 Виробництво та технології
- 19 Архітектура та будівництво
- 23 Соціальна робота
- 24 Сфера обслуговування
- 27 Транспорт
- 28 Публічне управління та адміністрування

Вперше з 2017-2018 навчального року в університеті розпочалася підготовка фахівців за освітнім ступенем бакалавра з **5** нових спеціальностей:

- 032 Історія та археологія;
- 033 Філософія;
- 126 Інформаційні системи та технології;
- 232 Соціальне забезпечення;
- 281 Публічне управління та адміністрування

та за освітнім ступенем магістра з **9** нових спеціальностей:

- 032 Історія та археологія;
- 033 Філософія;

- 075 Маркетинг;
- 126 Інформаційні системи та технології;
- 181 Харчові технології;
- 232 Соціальне забезпечення;
- 241 Готельно-ресторанна справа;
- 275 Транспортні технології (автомобільний транспорт)
- 281 Публічне управління та адміністрування.

2.1. Контингент студентів

Формування контингенту студентів здійснювалося через регулярний моніторинг ринку праці та попиту на освітні послуги Черкаського та сусідніх регіонів. Співробітниками ЧДТУ постійно проводяться профорієнтаційні заходи: Дні відкритих дверей, дебатні турніри, конкурси соціальних відеороликів, участь у міських і обласних громадських, культурних, мистецьких заходах тощо. Створений окремий підрозділ для проведення профорієнтаційної роботи, започаткована практика роботи зі школою-партнером (Черкаська ЗОШ № 32) із проведенням «Уроків ЧДТУ».

Проведені працівниками університету профорієнтаційні заходи дали можливість провести вступну кампанію 2017 року на належному рівні та сформувати контингент студентів (табл. 2.2, 2.3).

Таблиця 2.2 – Контингент студентів ЧДТУ (на 01.10.2017 р.) освітній ступінь бакалавра

Всього			Денна форма навчання			Заочна форма навчання			Скорочена форма навчання		
РАЗОМ	Бюджет	Контракт	РАЗОМ	Бюджет	Контракт	РАЗОМ	Бюджет	Контракт	РАЗОМ	Бюджет	Контракт
3280	1911	1369	2444	1544	900	836	367	469	894	545	349

Таблиця 2.3 – Контингент студентів ЧДТУ (на 01.10.2017 р.) освітній ступінь магістра

Всього			Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
РАЗОМ	Бюджет	Контракт	РАЗОМ	Бюджет	Контракт	РАЗОМ	Бюджет	Контракт
1326	892	434	993	733	260	333	159	174

Не зважаючи на труднощі як об'єктивного, так і суб'єктивного характеру з урахуванням демографічних чинників, у 2017 році до університету було зараховано на навчання за усіма освітніми ступенями 1575 осіб, з них:

- за державним замовленням – 866 осіб;
- за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб – 709 осіб,

у тому числі:

- діти-сироти, діти позбавлені батьківського піклування, діти з багатодітних сімей – 26 осіб;
- внутрішньо переміщені особи, діти учасників бойових дій, діти учасників АТО – 36 осіб;
- інваліди I - II груп та діти-інваліди, діти шахтарів – 19 осіб.

Узагальнені результати вступної кампанії 2017 року наведені в таблиці 1.4.

Таблиця 2.4 – Результати вступної кампанії 2017 року

Всього			Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
РАЗОМ	Бюджет	Контракт	РАЗОМ	Бюджет	Контракт	РАЗОМ	Бюджет	Контракт
освітній ступінь бакалавра на основі ПЗСО								
395	178	217	365	166	199	30	12	18

Продовження таблиці 2.4

освітній ступінь бакалавра зі скороченим терміном навчання								
395	227	168	317	221	96	78	6	72
освітній ступінь магістра								
785	461	324	593	402	191	192	59	133
ВСЬОГО ЗАРАХОВАНО У 2017 РОЦІ								
1575	866	709	1275	789	486	300	77	223

2.2. Виконання державного замовлення

Завдяки успішній реалізації освітньої політики виконано державне замовлення на підготовку фахівців (табл.2.5).

Таблиця 2.5 – Виконання державного замовлення у 2017 році

Освітній ступінь/ОКР	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Разом
Бакалавр	596	211	807
Спеціаліст	230	70	300
Магістр	174	41	215
РАЗОМ	1000	322	1322

2.3. Якість підготовки здобувачів вищої освіти

В університеті систематично проводилися заходи з моніторингу результатів навчання та якості вищої освіти, які здійснювалися на відповідних рівнях:

- рівень відповідності навчальних планів й освітніх стандартам вищої освіти;
- рівень кадрового забезпечення;
- рівень навчально-методичного забезпечення;
- рівень матеріально-технічного та інформаційного забезпечення;
- результативність підсумкової та державної атестації осіб, які здобувають вищу освіту.

У звітному році в університеті традиційно здійснювались заходи з оцінювання та контролю. Контроль успішності студентів проводився у вигляді поточних, міжсесійних (ректорський контроль) та підсумкових контролів (екзаменаційні сесії та державна атестація).

Ректорський контроль, який проводиться в університеті кожного року дає, з одного боку, високу об'єктивну картину якості навчання, дозволяє спрогнозувати результати сесій, зберегти кількість випускників на достатньому рівні, з іншого боку, виконує мотивуючу-стимуляційну функцію, самоорганізує систематичну навчальну діяльність студентів.

У написанні ректорських контрольних робіт у 2017 році були задіяні студенти 2-4 курсів денної форми навчання усіх факультетів університету, а саме **1537** осіб, що складає **44,3 %** від контингенту студентів 1-4 курсів денної форми навчання (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 – Контингент студентів, охоплений ректорськими контрольними роботами у 2017 році

Факультети	Кількість студентів, задіяних в РКР	% від загальної кількості студентів бакалаврату	Кількість академічних груп
Електронних технологій і робототехніки	162	54	16
Лінгвістичний	111	70,7	6
Економіки та управління	300	57,2	25
Комп'ютеризованих технологій машинобудування і дизайну	124	24,8	14
Будівельний	188	65,5	12
Харчових технологій та сфери обслуговування	306	100	11
Інформаційних технологій і систем	331	80,9	37
Всього по університету	1537	44,3	121

Результативність і якісні показники ректорського контролю знань у 2017 році відображені у таблиці 2.7. В цілому по університету абсолютна успішність склала 98,8 %, якість успішності – 66,8 %.

Таблиця 2.7 – Успішність і якісні показники написання ректорських контрольних робіт у 2017 році

Факультети	Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Кількість незадовільних оцінок	
			осіб	%
Електронних технологій і робототехніки	96	61	-	-
Лінгвістичний	100	65,3	-	-
Економіки та управління	100	74	-	-
Комп'ютеризованих технологій машинобудування і дизайну	100	69,4	-	-
Будівельний	100	72,3	-	-
Харчових технологій та сфери обслуговування	100	64,5	-	-
Інформаційних технологій і систем	95,6	61,3	2	0,6
Всього по університету	98,8	66,8	2	

Важливим показником якості підготовки фахівців є підсумкова **атестація випускників**. Метою підсумкової атестації студентів є встановлення фактичної відповідності рівня досягнутих випускником результатів навчання вимогам освітнього стандарту та програмам підготовки за відповідним рівнем вищої освіти. Університет завжди відповідально підходить до формування складу екзаменаційних комісій з числа фахівців найвищої кваліфікації, зі значним досвідом наукової і практичної діяльності та бездоганною репутацією.

У 2017 році було сформовано 77 екзаменаційних комісій. Для підвищення об'єктивності головами комісій було призначено осіб, які не брали участі у підготовці випускників, із числа провідних фахівців у відповідних галузях (із виробничих організацій, професійних асоціацій тощо). До головування в екзаменаційних комісіях, зокрема, були залучені 7 професорів, 8 доцентів, 21 роботодавець.

Підсумки атестації постійно розглядаються на засіданнях ректорату, Вченої ради університету, вчених рад факультетів, засіданнях кафедр; проводиться ретельний аналіз результатів навчання.

Аналіз звітів голів екзаменаційних комісій дає можливість визнати високий рівень підготовки випускників. Теми випускних робіт є актуальними, спрямованими на вирішення конкретних завдань підприємств, розробку енергозберігаючих технологій, технологічного обладнання, охорону навколишнього середовища, проведення теоретичних досліджень.

Таблиця 2.7 – Результати атестації випускників за 2016–2017 н. р.

Освітній ступінь/ОКР	Кількість випускників (осіб)	Диплом з відзнакою (осіб)
Бакалавр	1185	82
Спеціаліст	403	69
Магістр	339	101
РАЗОМ	1927	252

Загалом у 2016-2017 навчальному році було підготовлено й випущено 339 магістрів, 403 спеціалісти. 1185 юнаків і дівчат отримали дипломи бакалавра. Загалом це 1927 молодих фахівців. З них 252 отримали дипломи з відзнакою.

До системи контролю входять також проведення відкритих занять, взаємовідвідування занять викладацьким складом на кожній кафедрі. Результати таких заходів є постійною темою для обговорення на засіданнях кафедр, методичних семінарах, нарадах.

Важливим моментом у досягненні якості освіти є стимулювання студентів й аспірантів університету.

У 2017 році на законодавчому рівні був змінений порядок нарахування та виплати стипендії. У зв'язку з цим у ЧДТУ було розроблене й затверджене положення про стипендіальне забезпечення, до розробки якого активно долучилося студентське самоврядування університету. Саме Студентська рада встановила перелік видів діяльності, за результатами якої студенти можуть отримати додаткові рейтингові бали.

Студенти та аспіранти університету щорічно номінуються на призначення іменних стипендій. Зокрема у 2016-2017 н. р. чотирьом

студентам університету було призначено стипендію Президента України, один студент отримував стипендію Кабінету Міністрів України.

2.4. Кадрове забезпечення

Дієвим засобом якості освітнього процесу є система підвищення педагогічної майстерності викладачів. **Підвищення кваліфікації** науково-педагогічних кадрів здійснюється відповідно до затверджених планів, згідно з якими за 2016-2017 навчальний рік пройшли стажування й підвищили свою педагогічну майстерність 49 науково-педагогічних працівників університету.

За цей же період рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України 1 науково-педагогічному працівнику ЧДТУ присвоєно вчене звання професора, 5 науково-педагогічним працівникам – вчене звання доцента, 13 науково-педагогічним працівникам – науковий ступінь кандидата наук, 3 науково-педагогічним працівникам – науковий ступінь доктора наук.

Цього року пройшли атестацію 18 педагогічних працівників університету: завідувачі лабораторій, методисти навчально-організаційного відділу, практичний психолог.

Аналіз кадрового забезпечення освітнього процесу засвідчує відповідність ліцензійним вимогам МОН України. Освітній процес в університеті забезпечують 390 викладачів, з них:

- 40 докторів наук, професорів (10 %);
- 232 кандидати наук, доценти (58 %);
- 128 викладачі без наукових ступенів, вчених звань (32 %).

В університеті діють 40 кафедр, 15 з яких очолюють доктори наук, професори, що складає 37,5 %. Частка викладачів із науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечували освітній процес у 2016-2017 навчальному році, становила 68 %. В університеті на постійній основі працюють:

- 1 заслужений працівників освіти;
- 1 заслужений працівник культури;

- 2 заслужені діячі науки і техніки;
- 1 майстер спорту України.

У таблиці 2.8 відображено якісні показники кадрового забезпечення освітнього процесу на факультетах університету.

Таблиця 2.8 – Якісні показники кадрового забезпечення освітнього процесу на факультетах

Факультет	% НПП з науковим ступенем, вченим званням
Економіки та управління	82
Електронних технологій і робототехніки	78,6
Будівельний	69,2
Інформаційних технологій і систем	65
Харчових технологій та сфери обслуговування	64,3
Лінгвістичний	62,7
Комп'ютеризованих технологій машинобудування і дизайну	54,6

Спостерігається тенденція до збільшення кількості жінок у колективі. З 390 науково-педагогічних працівників 227 – жінки, 163 – чоловіки.

Важливою є характеристика професорсько-викладацького складу за віком. Середній вік науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями становить 47 років (середній вік професорів – 61 рік, доцентів – 46 років). Середній вік викладачів без наукових ступенів і вчених звань – 43 роки. Отже, середній вік науково-педагогічних працівників університету становить 46 років.

Пенсійного віку досягли 56 науково-педагогічних працівників, з них 40 чоловіків та 16 жінок.

2.5. Розробка, впровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців

Питання ліцензування й акредитації знаходяться під постійним контролем керівництва університету. Безпосереднє кураторство цього напрямку діяльності здійснює навчально-методичний відділ, який надає консультативну підтримку завідувачам кафедр щодо підготовки ліцензійних

та акредитаційних справ, атестаційної документації тощо. Всі подані справи мають позитивний результат.

За 2016-2017 навчальний рік акредитовано 2 спеціальності за освітнім ступенем бакалавра, 10 – за освітнім ступенем магістра.

У 2017 році Вченою радою університету було затверджено: 15 освітньо-професійних програм за рівнем бакалавра, 6 – за рівнем магістра, 2 – за освітньо-науковим рівнем доктора філософії.

Враховуючи підвищений інтерес до розвитку робототехніки в регіоні та з метою підготовки фахівців для актуальної на сьогодні робототехнічної галузі рішенням Вченої ради (від 18.09.17, протокол № 3) у 2017 році в університеті розпочато роботу з підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології освітньої програми «Робототехнічні системи та автоматизація» (освітній ступінь бакалавра), започатковано підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 172 Телекомунікації та радіотехніка освітньої програми «Робототехніка та робототехнічні системи» на заміну існуючої освітньої програми (освітній ступінь бакалавра).

2.6. Підвищення якості методичного забезпечення освітнього процесу

У звітному періоді діяльність Методичної ради університету та методичних комісій факультетів була зосереджена на адаптації внутрішньо-університетських нормативно-методичних документів до вимог Законів «Про вищу освіту», «Про освіту» та нового Статуту Університету. Зокрема розроблені, прийняті в новій редакції, внесені зміни до низки раніше розроблених документів:

- Положення про порядок планування, підготовки та затвердження навчально-методичного забезпечення;

- Положення про стипендіальне забезпечення в Черкаському державному технологічному університеті;

- Положення про навчання за індивідуальним графіком у Черкаському державному технологічному університеті;
- Кодекс академічної доброчесності Черкаського державного технологічного університету;
- Типове положення про факультет;
- Положення про порядок обрання за конкурсом на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Черкаському державному технологічному університеті;
- Положення про методичний комплекс навчальної дисципліни;
- Положення про організацію освітнього процесу в Черкаському державному технологічному університеті.

Робота методичних комісій факультетів була зосереджена переважно на таких питаннях: удосконалення змісту підготовки фахівців та розроблення нових навчальних планів на компетентісній основі із урахуванням потреб ринку праці; підвищення якості професійної підготовки, конкурентоспроможності випускників за ОР «Бакалавр», «Магістр»; комплексний аналіз змісту фахової освіти відповідно до ліцензій спеціальностей; удосконалення системи оцінювання знань студентів відповідно до оновлених вимог і засоби діагностики успішності навчання; розвиток інформаційної і технічної підтримки навчального процесу; розширення практики та забезпечення якості викладання фахових дисциплін іноземною мовою; рецензування та рекомендація до друку навчальних посібників і підручників, виробничо-практичних, довідкових, методичних та наукових видань, навчальних і робочих програм навчальних дисциплін; підготовка матеріалів для самостійної роботи контрольних кваліфікаційних робіт (ККР) і контрольних кваліфікаційних завдань (ККЗ), що є одним із засобів діагностики знань, умінь і навичок; затвердження оновлених програм практик відповідно до навчальних планів тощо.

Якість освітнього процесу значною мірою залежить від забезпечення навчальних дисциплін навчально-методичними матеріалами, які мають бути

доступні для студентів як у друкованому, так і в електронному вигляді. Особливо це актуально, коли значна частина навчального часу відводиться на самостійне вивчення. За звітний період співробітниками університету опубліковано 3 підручники і 43 навчальних посібники.

2.7. Практична підготовка

Знання та навички, отримані під час теоретичних занять, найкраще закріплюються студентами під час проходження практики. Посилення ролі практичної підготовки є на сьогодні одним із основних лейтмотивів при коригуванні освітніх програм у ЧДТУ із використанням досвіду провідних університетів України й світу. Адже саме наявність практичного досвіду роботи в реальних умовах є однією із головних передумов успішного працевлаштування випускників університету.

Щорічно (в середньому) практику проходять понад 3500 студентів університету. Керівництво практикою здійснюють досвідчені науково-педагогічні працівники. Організація практики – складний механізм, який включає роботу з добору баз практики, подання відповідних документів для створення наказів по університету про практику, а також методичне, кадрове, організаційне забезпечення практики.

У 2016-2017 навчальному році університет використовував бази навчальних практик, розташовані у м. Черкаси та по Черкаській області.

Виробнича практика – це короткий, але складний і напружений відрізок професійно-трудової кар'єри майбутнього фахівця, під час якого відбувається професійне самовизначення, закладаються засади його подальшого становлення і зростання. Досить часто база практики стає першим місцем роботи майбутнього випускника університету. Організація змістовних виробничих практик у ЧДТУ орієнтована на налагодження плідних зв'язків із роботодавцями, у тому числі – шляхом укладання з ними угод на проведення практики та договорів про співпрацю.

3. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ.

МІЖНАРОДНЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність, впровадження наукових результатів. Міжнародне та науково-технічне співробітництво.

Одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів.

Захист прав інтелектуальної власності на результати наукової, науково-технічної діяльності, отримані за рахунок коштів держбюджету. Застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки кадрів з вищою освітою.

Науково-дослідна робота Черкаського державного технологічного університету зосереджена на пріоритетних напрямках розвитку науки і техніки, спрямована на розробку нових ресурсозберігаючих технологій в енергетиці та промисловості, нових речовин і матеріалів, створення ефективних методів і засобів захисту навколишнього середовища, розробку перспективних інформаційних технологій, впровадження новітніх технологій виробництва, нових видів продукції та забезпечення її необхідної якості відповідно до світових стандартів, підготовці кадрів з вищою освітою.

Наукові дослідження у 2017 році проводились відповідно до Постанови Президії НАНУ від 20.12.13 №179 «Основні наукові напрями та найважливіші проблеми фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук Національної академії наук України на 2014–2018 рр.»

На 1 січня 2017 року в університеті виконувалась 1 фундаментальна робота, з березня 2017 року відкрито фінансування ще 3-х бюджетних тем, а в жовтні 2017 року розпочато фінансування науково-технічної розробки молодих учених.

У 2017 році за рахунок видатків загального фонду державного бюджету виконуються чотири науково-дослідні роботи (2 фундаментальні та 2 прикладні) на суму 1 122,9 тис. грн, науково-технічна розробка молодих учених (фінансування за I етап складає 100 тис. грн.) та одна госпдоговірна робота на суму 100 тис. грн.

**Розробки та дослідження, які проводяться у 2017 році за рахунок
державних коштів загального фонду**

Фундаментальні держбюджетні теми:

1. № 207-15 «Створення та розвиток бізнес-інкубаторів регіонального та міжрегіонального типу», керівник – д.е.н., професор Фінагіна О.В.

2. № 208-17 «Концептуальні засади глобального партнерства для місцевого сталого розвитку», керівник – д.е.н., професор Петкова Л.О.

Прикладні держбюджетні теми:

1. № 209-17 «Створення високоефективного інтелектуального комплексу для розробки та дослідження п'єзоелектричних компонентів у приладобудуванні, медицині та робототехніці», керівник – к.е.н., доцент Бондаренко Ю.Ю.

2. № 210-17 «Розробка технології та принципів адитивного виробництва індивідуальних хірургічних імплантів та протезів з біосумісних полімерних матеріалів», керівник – к.т.н., доцент Рудь М. П.

Прикладні держбюджетні розробки для молодих учених:

1. № 211-17 «Розробка мобільного високоефективного ультразвукового хірургічного інструменту для військової та цивільної медицини», керівник – к.т.н. Заїка В.М.

Госпдоговірні теми спеціального фонду, які проводяться у 2017 році:

1. №118-2016 «Впровадження медичної інформаційної системи «EMCIMEД» у поліклініках м. Черкаси», керівник – д.п.н., професор Триус Ю.В.

2. №119-2017 «Розробка для медичної інформаційної системи «Доктор Елекс» електронних шаблонів первинних облікових форм документації, що використовується у пологових будинках та перинатальних центрах», керівник – д.п.н., професор Триус Ю.В.

Вперше у 2017 році подано заявку на участь у конкурсі науково-технічних розробок за державним замовленням «Розроблення технології та

засобів факторіального кодування для комплексного захисту інформації», науковий керівник – доцент кафедри інформаційної безпеки та комп'ютерної інженерії, к.т.н. Фауре Е.В.

У 2017 році два доценти ЧДТУ (Бабенко В.Г., Герасименко І.В.) отримують **стипендії Кабінету Міністрів України** для молодих вчених.

Впровадження наукових розробок. Науковці університету працюють на суспільство. Ідеї, нові технології, розробки впроваджуються в життя на підприємствах і в організаціях Черкаського регіону та України, наукові програми використовуються в інформаційній сфері, промисловості, точному приладобудуванні, телекомунікації, переробній та інших галузях. Прикладом цих досягнень є впровадження медичної інформаційної системи «Доктор Елекс» у Черкаському обласному кардіологічному центрі, що забезпечило автоматизацію діяльності підрозділів медичного закладу, документообіг і статистичну звітність, підвищило якість надання медичних послуг. Робота виконувалася у межах госпдоговірної теми «Впровадження медичної інформаційної системи «Доктор Елекс»» (керівник – д.п.н., професор Триус Ю.В.) з обсягом фінансування 82 тис. грн.

У серпні 2017 року відкрито нову госпдоговірну тему «Розробка для медичної інформаційної системи «Доктор Елекс» електронних шаблонів первинних облікових форм документації, що використовуються у пологових будинках і перинатальних центрах» (керівник – д.п.н., професор Триус Ю.В.) з обсягом фінансування 100 тис. грн.

У 2017 році вперше в рамках обласної програми підтримки вищих навчальних закладів регіону для ЧДТУ було виділено 220 тис. грн на створення науково-дослідної лабораторії на кафедрі радіотехніки, телекомунікаційних і робототехнічних систем.

Завдяки творчим досягненням викладачів та студентів кафедри дизайну університет отримав 420 тис. грн для Виставкового центру, створення і оснащення якого завершується в холі корпусу №1.

**Науково-дослідні роботи (зареєстровані в УкрІНТЕІ),
що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів**

1. «Оцінка розвитку туристсько-рекреаційної сфери та екологічно безпечного використання рекреаційних ресурсів» (керівник – д.і.н., доцент Чепурда Г. М.).

2. «Українське суспільство: історичний, соціальний, правовий вимір» (керівник – к.і.н., доцент Стадник І. Ю.).

3. «Моделювання ефективності експлуатації силових трансформаторів типу ТМ, ТМГ, ТМН з урахуванням закону дифузійно-немонотонного розподілу їх відмов» (керівник – к.т.н., професор Ситник О. О.).

4. «Розробка інноваційної технології виготовлення горілки з використанням нетрадиційних сорбентів» (керівник – к.т.н. Бондарчук З.В.).

5. «Побудова математичної моделі напружено-деформованого стану залізобетонних плит зі зворотним вигином» (керівник – к.т.н., доцент Смоляр А. М.).

6. «Розробка інноваційних форм та методів організації фізичного виховання у ВНЗ для покращення фізичної підготовленості студентів та стану їх здоров'я» (керівник – к.м.н. Загородній В.В.).

7. «Соціальна політика держави в умовах трансформаційної економіки: теоретичні засади та практика реалізації» (керівник – к.е.н., доцент Журба І. О.).

8. «Філософські основи соціально-політичного прогнозування» (керівник – д.ф.н., доцент Бойко А.І.).

Науково-дослідна робота університету формується на підставі індивідуальних планів науково-педагогічних працівників та планів наукової діяльності структурних підрозділів (кафедр, факультетів). Виконання планів контролюється наприкінці кожного навчального року.

3.1. Участь у наукових конференціях

Університет організовує й проводить наукові, науково-технічні і науково-практичні конференції як міжнародного, так і національного рівнів. У 2017 році було проведено 10 міжнародних конференцій, 4 всеукраїнських та 2 Інтернет-конференції (табл.3.1).

Таблиця 3.1 – Конференції, проведені у 2017 році

№ з/п	Тема конференції	Відповідальний за проведення	Термін проведення
I. Міжнародні конференції			
1.1	«Проблеми інформатизації»	д.т.н., проф. Рудницький В.М., кафедра інформаційної безпеки та комп'ютерної інженерії	13-15 листопада 2017 р.
1.2	VI Міжнародна науково-практична конференція «Обробка сигналів і негауссівських процесів», присвячена пам'яті професора Кунченка Ю.П.	д.т.н., проф. Палагін В.В., кафедра радіотехніки та ІТС	24-25 травня 2017 р.
1.3	VI Міжнародна науково-технічна конференція «Датчики, прилади та системи – 2017», присвячена пам'яті професора Шарапова В.М.	к.т.н., доц. Бондаренко Ю.Ю., кафедра КІТП	вересень 2017 р.
1.4	Економіка і менеджмент: сучасні тенденції розвитку	к.е.н., доц. Панкова Л.І., Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування	26 квітня 2017 р.
1.5	«Фінансові інструменти просторово-територіального розвитку»	к.е.н., доц. Шевченко А.М., кафедра фінансів	23-24 березня 2017 р.
1.6	XVIII Міжнародна науково-практична конференція «Теорія і практика сучасної економіки»	д.е.н., доц. Манн Р.В., кафедра економіки та підприємництва	20-21 жовтня, 2017 р.
1.7	XI Міжнародна науково-практична конференція «Ефективне управління економікою: інформаційні технології, маркетинг, бізнес»	к.т.н., доц. Пальонна Т.А., кафедра економічної кібернетики та маркетингу	19 квітня 2017 р.
1.8	VIII Міжнародна науково-практична конференція «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання»	к.т.н. Мельникова Я.В., кафедра туризму та готельно-ресторанної справи	23-24 березня 2017 р.

Продовження таблиці 3.1

1.9	Міжнародна науково-практична конференція «Інтеграційні та інноваційні напрямки розвитку харчової індустрії»	Куриленко Ю.М., кафедра технології бродильних виробництв	19-20 жовтня 2017 р.
1.10	«Наукові засади розвитку знань економічної теорії»	к.е.н., доц. Журба І. О., кафедра економічної теорії та банківської справи	21-23 квітня 2017 р.
II. Всеукраїнські конференції			
2.1	«Соціальні та гуманітарні технології: філософсько-освітній аспект»	д.ф.н., доц. Бойко А.І., кафедра філософських і політичних наук	23-24 березня 2017 р.
2.2	«Сучасна теорія та практика менеджменту та бізнес – адміністрування»	к.е.н., доц. Панкова Л.І., кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування	13 квітня 2017 р.
2.3	«Проблеми сталого розвитку суспільства: погляд очима різних поколінь»	к.е.н., доц. Шевченко А.М., кафедра фінансів	17-18 травня 2017 р.
2.4	«Регіональний дизайн і освіта: потенціал сучасності»	д.і.н., проф. Храмова-Баранова О.Л., кафедра дизайну	26-27 квітня 2017 р.
III. Інтернет-конференції			
3.1	«Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю»	к.е.н., доц. Гавриленко В.О. кафедра бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту	травень 2017 р.
3.2	Стратегії глобальної конкурентоспроможності: соціально-економічні виміри	к.е.н. Паламарчук Д.М., кафедра міжнародної економіки та бізнесу	м. Черкаси

3.2. Науково-дослідна робота студентів

До науково-дослідної та інноваційної роботи активно залучалися студенти, які беруть активну участь у науково-дослідних роботах кафедр, конкурсах та конференціях як студентського, так і викладацького рівнів, у Всеукраїнських студентських олімпіадах та конкурсах.

В університеті щорічно проводяться Дні студентської науки. Під час проведення студентського форуму відбувається демонстрація результатів науково-дослідної роботи студентів у формі виставки експонатів науково-технічної творчості студентів, доповідей на студентських науково-практичних конференціях (щорічно працює 10 секцій).

За підсумками проведення Днів студентської науки кращі наукові роботи студентів щорічно публікуються у збірнику тез "Дні студентської науки ЧДТУ" (за 2017 рік опубліковано 431 тези).

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 14.07.2017 № 1038 та на підставі рішень галузевих конкурсних комісій з проведення другого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук 2016-2017 навчального року 13 студентів університету посіли призові місця (табл.3.2).

Таблиця 3.2– Призери та дипломанти другого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт

П.І.Б. студента	П.І.Б. наукового керівника, посада
ДИПЛОМ І СТУПЕНЯ	
ТЕХНОГЕННА БЕЗПЕКА	
Говорун Анастасія Олександрівна	Мислюк Ольга Олександрівна, доцент
ДИПЛОМ ІІ СТУПЕНЯ	
ПРИКЛАДНА ГЕОМЕТРІЯ, ІНЖЕНЕРНА ГРАФІКА ТА ЕРГОНОМІКА	
Торгало Олена Олегівна, Харченко Вікторія Русланівна	Яковець Інна Олександрівна, доцент
МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	
Московенко Інна Миколаївна	Романенко Наталія Григорівна, завідувач кафедри
ІНФОРМАТИКА, ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ	
Бачеріков Дмитро Сергійович, Петрушко Юлія Анатоліївна	Філімонов Сергій Олександрович, доцент
ДИПЛОМ ІІІ СТУПЕНЯ	
ЕКОЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА	
Шевченко Олександр Григорович	Чемерис Інґріда Альґімантівна, доцент, Ящук Людмила Борисівна, доцент
ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ	
Хлівицька Єлизавета Валеріївна	Рудь Оксана Василівна, старший викладач
ІНФОРМАТИКА, ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ	
Мисан Андрій Олександрович	Філімонов Сергій Олександрович, доцент
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СПІВРОБІТНИЦТВА З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ	
Тимошенко Анна Сергіївна	Паламарчук Дмитро Миколайович, старший викладач
УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ	
Доценко Владислав Петрович, Бабак Інна Віталіївна	Прокопенко Тетяна Олександрівна, доцент
ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ	
Голиш Вікторія Михайлівна	Рудь Оксана Василівна, старший викладач

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади» в університеті щорічно проводиться I етап Всеукраїнської студентської олімпіади, участь в якому беруть студенти семи факультетів університету. Загальна кількість учасників Олімпіади I-го етапу з року в рік в середньому становить близько 1400 студентів.

На другий тур Всеукраїнських студентських олімпіад, який проводився на базі вищих закладів освіти України у 2017 році, Черкаський державний технологічний університет направив 40 студентів, які взяли участь у олімпіадах із 20 предметів.

За рішеннями оргкомітетів базових вищих навчальних закладів з проведення Всеукраїнської студентської олімпіади (наказ МОНУ від 31.07.2017 № 1098 «Про підсумки Всеукраїнської студентської олімпіади 2016/2017 навчального року») 4 студенти Черкаського державного технологічного університету отримали дипломи III ступеня та нагороди за результатами олімпіад, інші відзначені грамотами оргкомітетів за ґрунтовні знання з навчальних дисциплін та спеціальностей (табл. 3.3).

Таблиця 3.3 – Призери та дипломанти другого туру Всеукраїнської студентської олімпіади

П.І.Б. студента	Назва олімпіади
ДИПЛОМ III СТУПЕНЯ	
Сторчак Анатолій В'ячеславович	Програмування мікропрограмних автоматів та мікроконтролерних систем
Москальов Вадим Олександрович	
Корчак Аліна Володимирівна	Облік і аудит
Токар Максим Вікторович	Технологія машинобудування

3.3. Підготовка наукових кадрів. Робота аспірантури

На сьогоднішній день в ЧДТУ діє аспірантура, в якій навчається 130 осіб, із них: 102 аспіранти, 20 здобувачів, 8 докторантів.

Підготовка наукових кадрів проводиться за 10 спеціальностями відповідно до Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових

кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 р. № 309, та за 9 спеціальностями підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD).

Для комплектації кадрів у сфері вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні для ЧДТУ Міністерством освіти і науки України було затверджено обсяг державного замовлення в кількості 30 місць, з них 2 місця – для докторантури.

Загальна кількість вступників у звітному році становить 38 осіб (34 аспіранти, 4 докторанти).

Відповідно до Закону «Про вищу освіту» у 2017 році для підготовки докторів філософії (PhD) проведено ліцензування спеціальностей 126 – Інформаційні системи і технології, галузі знань 12 Інформаційні технології та 075 – Маркетинг, галузі знань 07 Управління та адміністрування.

У звітному році закінчили аспірантуру 15 осіб (12 – за денною і 1 – за заочною формами навчання, 1 докторант, 1 здобувач).

У ЧДТУ працюють три спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських дисертацій: із двох технічних та однієї економічної спеціальностей, а також спеціалізована вчена рада із захисту докторських дисертацій з економіки.

Загалом за 2017 рік було захищено 18 кандидатських та дві докторські дисертації (із них – 12 співробітниками ЧДТУ).

3.4. Міжнародна діяльність

Університет підтримує ділові зв'язки із закордонними закладами освіти на рівні кафедр, факультетів, університету в цілому.

За звітний період в університеті проводилася робота щодо участі науковців та науково-педагогічних працівників у програмі міжнародної академічної мобільності, навчанні та стажуванні за кордоном, проходженні практики за кордоном.

1. В рамках реалізації проекту Erasmus+ спільно з Шауляйським університетом студент факультету інформаційних технологій і систем Чичужко В.О. брав участь у програмі академічної мобільності для студентів у період з лютого по червень 2017 р.

2. В рамках проекту Еразмус + Staff Mobility у ЧДТУ проходила стажування декан будівельного факультету Шауляйського університету Лорета Кельпсіне у період з 10 по 14 квітня 2017 р. Студентам будівельного факультету ЧДТУ було прочитано лекції та проведено практичні заняття з дисципліни Building physics та Engineering Graphics (будівельна фізика та інженерна графіка).

3. В рамках проекту TEMPUS NETCENG викладачі та студенти кафедри приладобудування, мехатроніки та комп'ютеризованих технологій проходили навчання в Технічному університеті Берліну на тренінгах та майстер-класах з інжинірингу та робототехніки у період з 27 вересня по 09 жовтня 2017 р. За результатами прослуханих тренінгів учасники отримали сертифікати.

4. Згідно з договором про «Подвійний диплом між ЧДТУ та Полонійною Академією в Ченстохові» два студенти факультету економіки та управління ЧДТУ навчаються за кордоном у м. Ченстохові (Польща).

5. В рамках реалізації проекту Erasmus + Водна гармонія студенти ЧДТУ пройшли практику за кордоном: 3 магістранти другого року навчання – в Норвегії (науково-дослідна практика); 5 магістрантів першого року навчання – в Норвегії (навчальна практика); 3 магістранти і 1 аспірант пройшли науково-дослідну практику в Німеччині та Польщі.

6. В рамках проекту TEMPUS NETCENG у період з 12.06. по 14.06. 2017 р. завідувач кафедри приладобудування, мехатроніки та комп'ютеризованих технологій к.т.н. Бондаренко Ю.Ю. взяла участь у звітно-координаційній зустрічі учасників Міжнародного проекту TEMPUS NETCENG та у моніторингу проекту із зовнішнім аудитором проекту професором Назокат Касимовою в Університеті ім. Гедімінаса, м. Вільнюс

(Литва). Було обговорено та підписано Меморандум про подальшу співпрацю за проектом для забезпечення стійкості його результатів після завершення терміну виконання проекту.

7. В ЧДТУ проходили навчання два аспіранти з Польщі (Артур Вікторські, Марлена Скробіщ).

16 травня 2017 р. на базі ЧДТУ було проведено моніторинг виконання проекту Tempus NETCENG Національним Еразмус + офісом в Україні та майстер-класи від європейських партнерів проекту.

За звітний період ЧДТУ та партнери із Польщі, Словацької Республіки, Німеччини, Туреччини та Вірменії підписали 5 договорів, 3 угоди та 1 меморандум про співпрацю. Партнерство налагоджено із: Вищою лінгвістичною школою (Польща, Ченстохов); Пряшівським університетом (Словацька Республіка); Університетом економіки в Бидгощі (Польща); Познанським університетом технологій (Польща); компанією Allbau Software GmbH (Німеччина); Компанією «Effect» (Туреччина, Анталія); Академією ім. Яна Длугоша в Ченстохові (Польща); Вірменським державним економічним університетом.

Проводиться реалізація спільних проектів з Британською радою:

1) «Англійська мова для університетів» («English for Universities»). В рамках проекту науково-педагогічні працівники кафедри іноземних мов (Колесник Д.В., Усик Л.М.) є постійними учасниками у тренінгах з удосконалення методології викладання англійської мови. Було проведено тестування за участю експертів з Британської Ради для підтвердження рівня володіння англійською мовою ARTIS (міжнародний сертифікат, що визнається МОН як такий, що дійсно підтверджує рівень володіння англійською мовою, в т.ч. при отриманні вченого звання доцента, професора). 9 науково-педагогічних працівників університету з 14, які взяли участь у тестуванні 03.10.2017 р., підтвердили рівень B2 і вище.

2) «Активні громадяни» («Active citizens»). В рамках проекту організовано тренінги: в ЧДТУ 27-29 січня 2017 р., 24-25 жовтня 2017 р.;

1-3 лютого 2017 р. (м. Сміла, I міська гімназія); 19-20 червня 2017 р. (с. Білозір'я, Білозірська об'єднана територіальна громада (ОТГ)).

Загальна кількість учасників тренінгів склала 150 осіб. Мета тренінгів – об'єднати студентів, учнів старших класів, активних громадян міста, району для вирішення спільних соціальних, інфраструктурних, освітніх, культурних та інших проблем, у т. ч. за рахунок грантових ресурсів.

Було підготовлено 5 проектів соціальної дії, які було подано на конкурс для отримання грантів від Британської Ради. Два проекти з поданих перемогли та отримали міні-гранти «Сучасна дитяча книга: потреба громади для розвитку дитини» (Центральна публічна бібліотека Білозірської ОТГ), «Школа корисних звичок» (дошкільні навчальні заклади м. Черкаси № 18 та № 37).

Тренінги в ОТГ проводились за підтримки Департаменту регіонального розвитку Черкаської ОДА.

3.5. Підготовка іноземних громадян

З метою мовної та спеціальної підготовки іноземних громадян для подальшого навчання на факультетах ЧДТУ та вишах України в ЧДТУ функціонує Навчально-науковий центр по роботі з іноземними студентами (далі – Центр), який здійснює підготовку іноземних громадян до вступу у заклади вищої освіти України, підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми рівнями бакалавра, магістра.

Центр підтримує тісні зв'язки з Українським державним центром міжнародної освіти, дипломатичними представництвами в Україні іноземних держав та факультетами по роботі з іноземними студентами різних вузів України.

Підготовче відділення, яке функціонує при Центрі, здійснює, насамперед, довузівську підготовку іноземців. Навчання здійснюється за унікальними програмами. Підручник української мови для іноземців, розроблений та виданий колективом кафедри української мови та загального

мовознавства ЧДТУ, не має аналогів в Україні. За рік навчання на підготовчому відділенні слухачі, поряд з поглибленим вивченням мови, отримують необхідні знання з математики, фізики, хімії, біології та інших фундаментальних наук.

Сьогодні в університеті здобувають вищу освіту 222 представники з 20 країн світу: на підготовчому відділенні навчаються 15 осіб, за денною формою – 58 слухачів, за заочною формою –149 слухачів.

У 2017 році на навчання до ЧДТУ було зараховано 30 іноземних громадян.

Таблиця 3.4 – Іноземні студенти, які здобувають освіту в ЧДТУ

Назва країни	Кількість студентів
Азербайджан	139
Туркменістан	21
Китайська народна республіка	10
Гана	5
Гвінея-Бісау	4
Гвінея	3
Великобританія	2
Туреччина	2
Марокко	2
Ірак	2
Російська Федерація	2
Ізраїль	2
Нігерія	1
Колумбія	1
Єгипет	1
Узбекистан	1
Таджикистан	1
Вірменія	1
Німеччина	1
Італія	1

4. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ВЗАЄМОДІЯ ТА СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Важливою складовою освітнього процесу в університеті є соціально-гуманітарна взаємодія, тобто – виховна робота.

Робота проводилася згідно із затвердженням «Планом роботи Черкаського державного технологічного університету на 2016 – 2017 навчальний рік» (схвалений рішенням Вченої ради ЧДТУ 19 вересня 2016 р., протокол №3) та «Планом роботи Черкаського державного технологічного університету на 2017 – 2018 навчальний рік» (схвалений рішенням Вченої ради ЧДТУ 23 жовтня 2017 р., протокол №4). Всі заходи своєчасно анонсувалися і висвітлювалися на офіційному сайті університету.

Головним координатором виховної роботи в ЧДТУ є Центр студентського розвитку та культурних програм (далі – Центр) – підрозділ, що об'єднує всі напрямки виховного процесу: навчальний, позанавчальний та соціально-психологічний. Кожний із напрямків має свої цілі і завдання, методи їх реалізації.

Виховна робота в ЧДТУ в навчальний час включає співпрацю з деканами, відповідальними за виховну роботу на факультетах, завідувачами гуманітарних кафедр, кураторами, відповідальними за виховну роботу на кафедрах, викладачами, Студентською радою ЧДТУ.

За звітний період Центром студентського розвитку та культурних програм було проведено понад 45 культурно-масових заходів, у тому числі традиційні заходи: дні факультетів, фестивалі студентських талантів «Дебют першокурсника» та «Європа-фест», День університету, День студента, Кубок ректора ЧДТУ з КВН, Спортивно-патріотичне свято «Славних воїнів гідні нащадки». Креативно й творчо був проведений шоу-конкурс «Містер і Міс ЧДТУ-2017». Постійно працював Клуб цікавих зустрічей. З іміджево-

профорієнтаційною метою Центром у березні 2017 р. виданий буклет «ЧДТУ: Через Джерела Творчості до Успіху!».

5 жовтня 2017 року в Черкаському державному технологічному університеті пройшло засідання Координаційної ради Черкаської обласної державної адміністрації з питань національно-патріотичного виховання. На заході заслуховувався передовий досвід ЧДТУ у плані національно-патріотичного виховання студентства.

У плані проведення культурно-мистецьких заходів ЧДТУ вийшов на новий рівень, започаткувавши проведення Обласного фестивалю-конкурсу юнацької творчості «Крила – 2017», який відбувся 31 березня 2017 року, на який завітали понад 100 учасників із багатьох районів Черкаської області. У найближчих планах – виведення фестивалю на всеукраїнський та міжнародний рівні.

9 листопада 2016 року в День української писемності та мови ЧДТУ вперше на загальноуніверситетському рівні долучився до написання Диктанту національної єдності, в якому взяло участь керівництво університету, декани, завідувачі кафедр, викладачі та студенти. У листопаді 2017 року цей захід став вже традиційним для колективу ЧДТУ.

У 2017 р. в ЧДТУ започатковано ще одну нову традицію: проводити щорічно 18 травня загальноуніверситетський День вишиванки.

Відповідно до Указу Президента України щодо проголошення 2017 року Роком Української революції 1917 – 1921 років у ЧДТУ 10 січня 2017 р. затверджений план заходів на відзначення пам'ятної дати.

27 червня 2017 р. на території ЧДТУ (біля корпусу № 2) за сприяння Черкаської обласної державної адміністрації відкрито пам'ятник одному із авторів тексту Конституції України 1996 року, колишньому проректору з навчальної роботи університету Михайлу Дмитровичу Сироті (1956-2008).

Слід відмітити вперше проведений в ЧДТУ 29 вересня минулого року іміджево-презентаційний захід «ТОП-випускники ЧДТУ», на якому були присутні успішні випускники навчального закладу. 20 почесних гостей

розповіли про те, як знання, здобуті в ЧДТУ, допомагають їм у побудові кар'єри.

У 2017 р. в ЧДТУ започаткована традиція урочистого пошанування ветеранів праці університету з нагоди ювілейних дат від дня народження.

На належному рівні працювали факультети. За підсумками проведеної на високому рівні виховної роботи у 2016-2017 н. р. на підставі рішення Ради з організації виховної роботи в Черкаському державному технологічному університеті (від 09.10.2017 р., протокол №5) номінація «Краща виховна робота в ЧДТУ» присвоєна факультету харчових технологій та сфери обслуговування і факультету економіки та управління.

Радувала своїми роботами Студентська віртуальна студія, роботи якої можна переглядати на головній сторінці сайту університету.

ЧДТУ має досить потужну й упорядковану систему студентського самоврядування, яке бере активну участь у вирішенні всіх питань студентського життя – від навчання, призначення стипендій до створення належних побутових умов проживання та відпочинку студентів, організації змістовного й цікавого дозвілля, розвитку творчих здібностей та естетичних смаків молоді. Студентська рада діє на основі «Положення про студентське самоврядування Черкаського державного технологічного університету» зі змінами, затвердженими Конференцією студентів ЧДТУ від 23.02.2017 р.

Студентська рада ЧДТУ на партнерських засадах співпрацює з ректоратом університету в напрямку вирішення нагальних студентських проблем. 20 грудня 2016 р. вперше у ЧДТУ відповідно до наказу №513/01 з метою налагодження тісної співпраці зі студентським середовищем університету та встановлення постійних партнерських стосунків ректорату зі студентством денної та заочної форм навчання та студентами, які мешкають у гуртожитках, запроваджені дві посади помічників ректора на громадських засадах із числа студентів. Помічниками стали студент 1 курсу магістратури факультету економіки та управління Андрій Філенко і студент 3 курсу факультету електронних технологій і робототехніки Сергій Пилипенко.

Студенти ЧДТУ представлені в авторитетних громадських організаціях. 27 грудня 2016 р. на засіданні правління Української асоціації студентів головою правління цієї авторитетної на сьогодні в нашій державі студентської організації обрано активіста Студентської ради ЧДТУ Сергія Пилипенка.

8 грудня 2016 р. головою Студентської ради при Черкаській облдержадміністрації в результаті таємного голосування обрано студентку III курсу факультету харчових технологій та сфери обслуговування, голову Студентської ради ЧДТУ Альону Бойко.

22 листопада 2017 р. заступника голови Студентської ради ЧДТУ, студента 4 курсу факультету економіки та управління Володимира Півненка обрано головою Студентської ради при Черкаській обласній державній адміністрації.

30 січня 2017 р. представника від ЧДТУ студента факультету економіки та управління Миколу Слинька обрано до складу Координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при Черкаській міській раді.

3 – 4 березня 2017 р. ЧДТУ прийняв учасників дводенного регіонального студентського форуму, який провела Українська асоціація студентів спільно зі Студентською радою при Черкаській обласній державній адміністрації. У заході взяли участь представники студентського самоврядування усіх вишів Черкаської області.

30 вересня – 1 жовтня 2017 р. у Черкасах відбувся дебатний турнір «Кубок Черкас» для учнів і студентів навчальних закладів міста, у якому взяли участь близько 50-ти учасників. Організаторами інтелектуального заходу стали «Черкаський дебатний клуб», «Ораторська платформа» та ВМГО «Федерація дебатів України». Переможцями турніру стала команда «Агонь» студентів ЧДТУ у складі Софії Ярмош та Володимира Півненка.

Студенти університету брали участь у всеукраїнських, міжнародних і регіональних творчих конкурсах та посідали призові місця.

У листопаді 2016 р. у м. Київ серед вищих навчальних закладів України проходив ХІХ Міжнародний Фестиваль-конкурс студентської художньої творчості "Барви осені – 2016". ЧДТУ гідно представляли студенти Діана Карюк (факультет економіки та управління), яка посіла третє місце в номінації «Народна пісня» та Владислав Шевчук (будівельний факультет), який став дипломантом конкурсу.

12 – 13 квітня 2017 р. студенти ЧДТУ взяли участь у ХV Всеукраїнському фестивалі студентської художньої творчості «Весняна Хвиля – 2017». Анастасія Піскова (лінгвістичний факультет) отримала Диплом лауреата ІІІ ступеня в номінації «Авторська поезія», а Анна Рамазанова (лінгвістичний факультет) відзначена Дипломом лауреата ІІІ ступеня в номінації «Художнє слово».

22 листопада 2017 р. на ХХ Міжнародному Фестивалі-конкурсі студентської художньої творчості «Барви осені – 2017» студентка ЧДТУ Олена Зубрицька (факультет електронних технологій і робототехніки) посіла перше місце у номінації «Художнє декламування».

Не перестають радувати своїми здобутками університетські команди КВН. У вересні 2016 р. збірна команда КВН ЧДТУ «Довідник Стеля» стала бронзовим призером Всеукраїнського фестивалю КВН «Країна веселого народу». Команда «Люди без прелюдій» стала срібним призером Черкаської обласної ліги КВН 2016 року. Команди «КУМА» та «Люди без прелюдій» стали півфіналістами 1 етапу Черкаської обласної ліги КВН-2017 року.

Команда КВН ЧДТУ «КУМА» 19 жовтня 2017 р. потрапила у фінал Черкаської обласної Ліги КВН.

29 листопада 2017 р. у ЧДТУ започатковано проведення Реклама-фесту, в ході якого визначали переможців конкурсу відеопроєктів «Моя школа – найкраща!». Організатором заходу виступила кафедра економічної кібернетики та маркетингу.

З березня 2014 року Україна знаходиться в стані неоголошеної війни. Сьогодні на Сході України йдуть військові дії, вирішується доля і майбутнє

України. З патріотично-виховною метою в лютому 2017 р. в переході навчального корпусу №2 відкрито тематичну фотовиставку, присвячену героям – студентам ЧДТУ та співробітникам-АТОвцям.

Чимало в плані піднесення патріотизму і волонтерства зроблено за минулий навчальний рік у ЧДТУ. 21 вересня 2016 р. та 21 вересня 2017 р. в університеті відбувся патріотичний захід «Плекаймо мир», приурочений до Міжнародного дня миру.

Викладачами та студентами ЧДТУ із 21 по 23 грудня 2016 р. було зібрано кошти та придбано для відправки військовим у зону АТО теплі речі, і продукти, які були передані 53-й окремій механізованій бригаді, державний прапор від якої з підписами вдячних за підтримку захисників 27 грудня прибув до ЧДТУ та нині знаходиться у експозиції Музею історії навчального закладу. Колектив ЧДТУ у листопаді 2017 р. охоче відгукнувся на прохання Центру допомоги учасникам АТО підтримати наших бійців на передовій. Протягом кількох тижнів викладачі, студенти та співробітники університету збирали необхідні для наших захисників речі. Придбані на загальну суму 4 тисячі гривень ліки, теплі речі та продукти харчування, а також зібраний одяг та гостинці для військовослужбовців на початку грудня були доставлені у зону антитерористичної операції.

Викладачі кафедри дизайну продовжували започаткований у жовтні 2015 року соціально-мистецький проект: щотижня протягом року вони відвідували в обласному госпіталі бійців, які проходять реабілітацію після бойових дій на сході України, та проводили з ними арт-терапію. На 30 заняттях з арт-терапії 180 учасників проекту створили 250 художніх робіт. 16 червня 2017 р. у Черкаському обласному художньому музеї відкрилась виставка робіт бійців АТО «Мистецтво жити. Світ очима воїна».

Наявність спортивних залів зі значною площею та стадіону дає можливість запроваджувати здоровий спосіб життя і формувати здорове молоде покоління. Традиційними є спортивні заходи та змагання, працюють групи здоров'я, різноманітні спортивні секції.

Продовжували радувати своїми спортивними здобутками студенти-спортсмени, викладачі й співробітники. За підсумками 2016 року ЧДТУ посів I місце у II-х Спортивних іграх Черкащини серед вишів, у яких немає факультетів фізичної культури. Протягом 2017 року проходила XV Універсіада області серед вищих навчальних закладів із 10 видів спорту. 24 березня 2017 р. баскетбольна команда ЧДТУ виборола перемогу в Універсіаді серед вищих навчальних закладів. У підсумку спортивних виступів та додаткових балів за організацію змагань на найвищому рівні Черкаський державний технологічний університет також здобув першість у групі навчальних закладів без профільного факультету фізичного виховання.

10 червня 2017 р. викладачі та студенти університету долучилися до відзначення в місті Черкаси Олімпійського дня, за що колектив ЧДТУ удостоєний Диплому за підписом президента Національного олімпійського комітету України Сергія Бубки.

Доцент кафедри комп'ютеризованих та інформаційних технологій у приладобудуванні Костянтин Базіло виборов золото у напівмарафоні у ваговій категорії до 75 кг на першому Чемпіонаті світу з гирьового хортингу, який відбувся 3 та 4 грудня 2016 року в місті Херсоні.

Всі диплом та інші спортивні нагороди ЧДТУ виставлені у холі першого корпусу університету у Куточку спортивних здобутків.

14 листопада 2017 р. у ЧДТУ започатковано проведення Спортивно-патріотичного свята «Спорт – здоров'я нації». Мета заходу – популяризація різних видів спорту через майстер-класи.

У 2016-17 н. р. та першому семестрі 2017-18 н.р. практично щотижня працювала Рада з організації виховної роботи в ЧДТУ. З метою ефективної взаємодії та взаємозв'язку між студентами та викладачами і колективом університету в ЧДТУ працює інститут кураторства. Головним завданням діяльності кураторів академічних груп є здійснення навчального та виховного процесу, підтримання зв'язку з батьками студентів.

Нині Черкаський державний технологічний університет створює хороші умови не лише для навчання, а й для виховання та всебічного розвитку особистості.

5. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Стабільне фінансово-економічне становище Університету, дотримання фінансово-господарської дисципліни, ефективне використання майна, закріпленого за Університетом. Цільове та ефективне використання коштів держбюджету. Виконання кошторису доходів і видатків Університету, недопущення виникнення заборгованості із зарплати, комунальні послуги.

Стабільне й успішне фінансове становище – підґрунтя для майбутніх досягнень і в освітній, і в науковій діяльності.

Фінансові ресурси університету складаються з:

– коштів загального фонду в межах затверджених паспортів бюджетних програм;

– коштів спеціального фонду, які надходять як оплата за послуги, що надаються університетом згідно із законодавством: навчання здобувачів освіти на умовах контракту, підвищення кваліфікації, надходження від оренди, плати за проживання у гуртожитку та інших надходжень.

В університеті забезпечується дотримання фінансової дисципліни згідно з чинним законодавством. Фінансовий план та річний фінансовий звіт університету ухвалюються Вченою радою. Інформація про фінансову діяльність є публічною й висвітлюється на офіційному веб-сайті ЧДТУ. Упродовж звітного періоду всі розрахункові документи вчасно подавалися до казначейства для здійснення розрахунків із державними фондами, установами, організаціями та постачальниками.

Стан дотримання вимог бюджетного законодавства, фінансової дисципліни, дотримання вимог нормативно-правових актів та документів перебуває під постійним контролем ректора.

Здійснюється постійний контроль за надходженням і використанням загального і спеціального фондів, оплату комунальних платежів.

Таблиця 5.1 – Структура фінансових ресурсів ЧДТУ (2016, 2017 роки)

Всього		Загальний фонд		Спеціальний фонд	
2016	2017	2016	2017	2016	2017
926747,7	114772,6	65249,0	80180,0	27425,7	34592,6

Згідно із кошторисом фінансування за рахунок загального фонду у 2017 році склало 80180,0 тис. грн. В повному обсязі передбачено фінансування видатків на заробітну плату та стипендіальне забезпечення студентів.

Таблиця 5.2 – Структура видатків загального фонду

№ з/п	Статті видатків	2016		2017	
		Загальна сума	%	Загальна сума	%
1	Заробітна плата	31290,1	47,9	45841,9	57,1
2	Нарахування на заробітну плату	6885,5	10,6	9934,5	12,4
3	Придбання предметів матеріалів	136,5	0,2	69,3	0,1
4	Компенсація на харчування дітям сиротам	1024,6	1,6	1238,1	1,5
5	Оплата комунальних платежів	4057,2	6,2	3663,2	4,6
6	Стипендія	21602,7	33,1	18954,2	23,6
7	Утримання дітей сиріт	252,8	0,4	478,8	0,7
	Всього	65249,0	100,0	80180,0	100,0

Видатки спеціального фонду на 2017 рік згідно з кошторисом склали 34592,5 тис. грн. Найбільш питому вагу у видатках спеціального фонду мають витрати на заробітну плату, яка значно зросла у 2017 році у зв'язку зі збільшенням мінімальної заробітної плати до 3200 грн., що стало суттєвим випробуванням при обмеженому бюджеті.

Таблиця 5.3 – Структура видатків спеціального фонду

№ п/п	Статті видатків	2016		2017	
		Загальна сума	%	Загальна сума	%
1	Заробітна плата	15600,0	56,9	18487,6	53,4
2	Нарахування на заробітну плату	3490,3	12,8	4121,3	11,9
3	Придбання предметів матеріалів	1874,7	6,8	1909,6	5,6

4	Придбання продуктів харчування	828,9	3,0	934,9	2,7
5	Оплата послуг, крім комунальних	1384,0	5,1	1687,5	4,8
6	Видатки на відрядження	74,7	0,3	136,9	0,4

Продовження таблиці 5.3

7	Оплата комунальних платежів	3400,7	12,4	5727,2	16,5
8	Видатки на оплату податків та платежів до бюджету	298,8	1,1	355,4	1,0
9	Придбання обладнання та предметів довготривалого використання	374,1	1,3	603,2	1,7
10	Капітальні ремонти	99,5	0,4	628,9	2,0
	Всього	27425,7	100,0	34592,5	100,0

Завдяки виконанню доходної частини спеціального фонду на рахунки університету за 2017 рік надійшли кошти за навчання, проживання у гуртожитку, господарської діяльності та орендної плати в сумі 30452,9 тис. грн.

Залишок коштів, що був на початок року (8887,6 тис. грн), було перерозподілено частково на заробітну плату та поліпшення матеріально-технічної бази. Частина коштів спрямовано на придбання та оновлення комп'ютерної техніки, додаткових пристроїв (згідно із заявками деканатів було сформовано потреби в комп'ютерній техніці, теле-, відеоапаратурі). В результаті проведеного тендеру університет закупив комп'ютерної техніки на 996,0 тис.грн. Частина коштів використана на проведення найнеобхідніших ремонтних робіт.

У 2017 році на законодавчому рівні був змінений порядок виплати як академічної, так і соціальної стипендії. Відповідно в університеті було розроблене «Положення про стипендіальне забезпечення у Черкаському державному технологічному університеті (зі змінами)» (затверджене Вченою радою ЧДТУ від 23.10.2017 р.). Виплата стипендії проводиться у відповідності до вимог законодавства, вчасно та у повному обсязі.

Упродовж року провадилася політика економії та доцільності витрат, насамперед фінансувалися пріоритетні напрями діяльності. З огляду на це не

всі потреби навчального закладу було профінансовано належним чином. Бюджетні кошти використані повністю за цільовим призначенням. Університет у повному обсязі забезпечив виплату заробітної плати, відпускних, надбавок, доплат до заробітної плати усім співробітникам, а також грошової допомоги у розмірі посадового окладу на оздоровлення до щорічної відпустки усім науково-педагогічним працівникам.

Заборгованості із виплати заробітної плати, стипендії та комунальних платежі в університеті немає.

5.1. Розвиток матеріально-технічної бази

Сьогодні ЧДТУ має потужну матеріально-технічну базу з 5 навчальних корпусів, спортивного комплексу, стадіону, 4 гуртожитків, їдальні, 2 баз відпочинку, господарських будівель і споруд. Окрім цього ЧДТУ має велику кількість інженерних мереж, комунікації та технологічне обладнання, системи електро- й теплопостачання тощо.

Вік значної частини будівель університеті налічує понад 30 років; вони потребують постійного ремонту та реконструкції. Обслуговування всіх споруд здійснюється силами адміністративно-господарського відділу ЧДТУ.

Робітниками відділу капітального та поточного ремонту ЧДТУ протягом 2016-2017 н.р. проведено капітальні та поточні ремонтні роботи у 4-х гуртожитках університету: ремонт студентських віталень, душових та місць загального користування; капітальні ремонти з повною заміною сантехнічного обладнання, системи водопостачання та водовідведення; заміна системи водопостачання та водовідведення в 11 сімейних квартирах, капітальний ремонт кухонь, умивальників, проведені ремонтні роботи у навчальних корпусах: ремонт кабінетів та навчальних аудиторій, косметичний ремонт сходових клітин та коридорів, цокольної частини фасаду та сходів) на загальну суму 560,3 тис. грн.

Ремонтні роботи, проведені за звітний період

гуртожиток №1

- ремонт студентської вітальні;
- капітальний ремонт кухонь та рукомийників з 4-5 поверхів;
- ремонт підлоги душових (вкладання керамічної плитки);
- ремонт приміщення для паління 4-5 поверхів;
- ремонт сходів лівого крила;
- капітальний ремонт з повною заміною сантехнічного обладнання, системи водопостачання та водовідведення в кухнях і душових 4-5 поверхів;
- проведення облицювальних робіт;

гуртожиток №2

- косметичний ремонт місць загального користування (кухня, туалет, духова) 25 блоків 1 - 5 поверхи;
- установа 24 трапів в душових блоках з 2 по 9 поверхи (блоки 202-8 – 902-8) з 6 по 9 поверхи (блоки 601-7 – 901-7), оновлення гідроізоляції і підлоги з керамічної плитки;
- ремонт стін в душових (облицювання керамічною плиткою/ 23,8 м²);
- частковий ремонт ганку на центральному вході в гуртожиток;

гуртожиток №3

- ремонт сходової клітини лівого крила;
- ремонт підлоги з керамічної плитки у вестибюлі, коридорі 1 поверху, місцях загального користування 5 поверху;
- облаштували нового посту охорони;
- косметичний ремонт спортивної кімнати та прилеглого коридору;
- частковий ремонт примикання покрівлі;

гуртожиток №4

- облаштування гідроізоляції та поновлення підлоги і стін керамічною плиткою в душовій;
- косметичний ремонт кухонь і туалетів;
- косметичний ремонт спортивної кімнати;
- ремонт кабінету завідуючої гуртожитком;

навчальний корпус №1

- косметичний ремонт 7 аудиторій (101,407,508,509, 601, 905а, 907а);
- облаштування ауд. № 004 для потреб бібліотечного архіву;
- ремонт віконних укосів після заміни пластикових вікон в кабінетах 302, 502, 505, 211, 805, холі 2-го поверху;
- лакування паркетної підлоги в коридорах та вестибюлях 2 – 9 поверхів;

- лакування підлоги в 10-ти аудиторіях (№205,600,601,602,603,604, 607,608,609,907А);
- ремонт фасадної частині корпусу, укріплення фундаменту колони з центрального фасаду;
- ремонт центрального та запасних входів;

навчальний корпус № 2

- ремонт кабінетів та аудиторій № 211, 221, 114, 408, 409, 423;
- косметичний ремонт сходової клітини (праве крило);
- косметичний ремонт коридорів 2-го та 4-го поверхів (ліве крило);
- облицювання підлоги коридору 2 поверху (ліве крило);
- ремонт цокольної частини фасаду та сходів ганку центрального входу;
- благоустрій території 1-2 корпусу;

навчальний корпус №3

- фарбування підлоги в коридорі 2 поверху, кабінеті 206;
- ремонт аудиторії №112, 111;
- ремонт парт в аудиторіях №101,106107,110,111,112,115,204-208;
- ремонт цокольної частини фасаду;

навчальний корпус №4

- ремонт 19 лекційних аудиторій та кабінетів (№005, 007, 205, 209, 211, 219, 220, 222, 304, 309, 310, 314, 316, 401, 115, 410, 416,102,202);
- ремонтні роботи на технічному поверсі для архіву;
- благоустрій території з облаштуванням пішохідної доріжки;
- встановлення стели кафедри дизайну;

навчальний корпус № 6-7

- ремонт кімнати відпочинку сауни;
- ремонт східців ганку;
- ремонт коридору 2-го поверху;

навчальний корпус №10

- капітальний ремонт в аудиторіях №303А, 302, 302а, 307а;
- ремонт укосів в кабінеті №406 кафедри готельно-ресторанної справи;
- ремонт запасних виходів;
- ремонтні роботи в автошколі;

б/в «Топольок» і «Рось»

- облаштування дитячих майданчиків,
- ремонт бесідок;

їдальня ЧДТУ

- ремонт в кімнаті для миття посуду, комірній кімнаті, коридорі, ліфтовій кабіні;

клуб-їдальня

- капітальний ремонт покрівлі.

Велика увага в університеті приділяється підвищенню надійності систем енергозабезпечення за умов постійного їх подорожчання. На сьогодні 4 навчальні корпуси університету оснащені автоматизованими погодозалежними системами управління опаленням. Такі заходи істотно вплинули на підвищення температурного режиму у приміщеннях та дали змогу зекономити використання теплоносіїв. Усі споруди обладнанні лічильниками обліку споживання електроенергії, теплової енергії, води.

В рамках Обласної програми підтримки навчальних закладів ЧДТУ отримав кошти на суму 650 тис. грн, які використані на придбання обладнання для робототехнічних лабораторій факультету електронних технологій і робототехніки та будівництва й оснащення Виставкової зали кафедри дизайну (хол 1-го корпусу), де будуть проводитися конференції, виставки й інші заходи як університетського, так й інших рівнів.

5.2. Організація роботи з охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки

Важливою роботою в соціальній сфері є проведення комплексу заходів із удосконалення й підвищення рівня охорони праці та пожежної безпеки відповідно до вимог чинного законодавства, зокрема Закону України «Про охорону праці».

З метою забезпечення охорони праці та пожежної безпеки під час проведення освітнього процесу, створення безпечних умов праці для професорсько-викладацького складу, працівників структурних підрозділів та безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти університету за звітний період проведено навчання в Експертно-технічному центрі в Черкаській області 7 посадових осіб університету з числа адміністративно-керівного складу. Наказом по університету утворено постійно діючу комісію з перевірки знань з охорони праці, до складу якої входять ці посадові особи.

6–7 листопада 2017 року за участю представників управління Держпраці в Черкаській області проведено навчання та перевірку знань посадових осіб університету, відповідальних за охорону праці та пожежну безпеку. За результатами перевірки 82 посадовим особам університету видано відповідні посвідчення.

20–22 грудня 2017 року в ЧДТУ проведено спеціальне навчання і перевірку знань технічного та допоміжного персоналу університету, зайнятого на роботах з підвищеною небезпекою та на роботах, де є потреба у професійному доборі, а також навчання кураторів академічних груп щодо проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності студентів.

Наказами по університету визначено перелік осіб, відповідальних за охорону праці та пожежну безпеку, відповідального за електробезпеку та видачу нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки.

Відповідним наказом по університету затверджено Перелік питань вступного, первинного та повторного інструктажів, затверджено та введено в дію Інструкцію про безпеку життєдіяльності студентів під час зимових канікул.

У грудні 2017 р. відділом охорони праці та цивільного захисту розроблене, затверджене Вченою радою (протокол № 7 від 18 грудня 2017 р.) та введено в дію «Положення про порядок проведення навчання та перевірку знань з питань охорони праці та пожежної безпеки».

Протягом року, відповідно до рекомендацій ДСНС України, в університеті були організовані та проведені заняття у сфері цивільного захисту із працівниками університету, які ввійшли до органів управління і формувань цивільного захисту та із працівниками, які не ввійшли до вищезазначених органів.

Протягом 2017 року проведено 4 засідання комісії з надзвичайних ситуацій з питання підготовки університету до роботи у весняно-літній та осінньо-зимовий періоди, на яких розглядалися питання щодо стану конструкцій будівель та споруд, утримання приміщень, стану електрогосподарства, роботи опалювальної системи, створення належних умов праці та проживання в гуртожитках, справність систем протипожежного захисту та оповіщення людей на випадок загрози та виникнення надзвичайної ситуації, забезпечення відповідних категорій працівників спецодягом та обладнанням.

19 жовтня 2017 р. проведено спеціальне об'єктове тренування формувань цивільного захисту університету на тему: «Дії працівників та студентів під час виникнення пожежі в гуртожитку №1 внаслідок терористичного акту».

У листопаді поточного року здійснена перевірка роботи збірного пункту евакуації (ЗПЕ) №27, розміщеного на базі спорткомплексу університету, відкоригована документація ЗПЕ. Керівник ЗПЕ-27 пройшов функціональне навчання з питань цивільного захисту.

У листопаді 2017 р. в ЧДТУ проведені навчання з пожежного мінімуму з 82-ма посадовими особами – відповідальними за пожежну безпеку в структурних підрозділах університету.

В рамках заходів з пожежної безпеки в університеті проведено: діагностування та технічне обслуговування 423-х вогнегасників; придбано та забезпечено новими порошковими вогнегасниками типу ВП-5 (13 штук) та вуглекислотними типу ВВК-2 (10 штук) навчальний корпус №1; придбано та укомплектовано пожежні кран-комплекти навчального корпусу №1 і гуртожитку №2 новими пожежними рукавами Ø51мм та стволами типу РСК-

50 у кількості 15 комплектів; відновлена робота автоматичної пожежної сигналізації та системи оповіщення людей у випадку пожежі в приміщеннях навчального корпусу №10 та гуртожитків №1 та №4, а також поставлені дані системи на постійне технічне обслуговування.

Наказом ректора університету розроблений та встановлений Протипожежний режим в університеті, що містить порядок:

- утримання шляхів евакуації;
- застосування відкритого вогню;
- використання побутових електронагрівальних приладів;
- проведення тимчасових пожежонебезпечних робіт;
- проїзду та стоянки транспортних засобів;
- прибирання горючого пилу й відходів, зберігання промасленого спецодягу та ганчір'я, очищення елементів вентиляційних систем від горючих відкладень;
- відключення від мережі електроживлення обладнання та вентиляційних систем у разі пожежі;
- огляду, зачинення приміщень, будівель після закінчення занять і роботи закладів та установ;
- проходження посадовими особами навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки, а також проведення з працівниками протипожежних інструктажів та занять з пожежно-технічного мінімуму з призначенням відповідальних за їх проведення;
- організації експлуатації і обслуговування наявних засобів протипожежного захисту;
- проведення планово-попереджувальних ремонтів та оглядів електроустановок, опалювального, вентиляційного, технологічного, а також навчального обладнання;
- скликання у разі виникнення пожежі членів пожежно-рятувального підрозділу добровільної пожежної охорони, посадових осіб, відповідальних за пожежну безпеку, виклику вночі, у вихідні та святкові дні;

- дій у разі виникнення пожежі: порядок і спосіб оповіщення учасників освітнього процесу, послідовність їх евакуації, виклику пожежно-рятувальних підрозділів, зупинки технологічного та навчального устаткування, вимкнення електроустановок, ліфтів, застосування засобів пожежогасіння тощо.

З початку 2017 року в університеті організована робота добровільної пожежної дружини у складі 10-ти осіб, які застраховані від нещасних випадків, пов'язаних із участю в ліквідації пожеж.

У березні 2017 року у всіх навчальних корпусах та гуртожитках проведена перевірка роботи пожежних кран-комплектів з пуском води.

Протягом року керівниками структурних підрозділів університету проведені протипожежні інструктажі з підлеглими працівниками.

За звітний період інспекцією Державної служби з надзвичайних ситуацій України і відділом охорони праці та цивільного захисту ЧДТУ проведені перевірки всіх структурних підрозділів університету щодо дотримання вимог пожежної та техногенної безпеки. За результатами й аналізом перевірок розроблений і затверджений план та вжиті заходи щодо усунення виявлених недоліків.

6. ДОТРИМАННЯ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Сьогодні в університеті здобувають освіту 52 студенти, які мають статус дітей-інвалідів та осіб з інвалідністю.

Дотримання прав та інтересів осіб із особливими потребами є одним з першочергових завдань у діяльності університету. Навчальний корпус № 1 пристосований для пересування і перебування людей із обмеженими можливостями: обладнаний зоною паркування та спеціальним пандусом. У 2016 році були проведені роботи на суму 2 2180,00 грн. з устаткування приміщення санвузла на 1 поверсі навчального корпусу № 1 спеціально для осіб з інвалідністю.

У 2018 році у план капітального ремонту закладено:

- реконструкція ганку навчального корпусу № 3 з улаштуванням пандуса;
- влаштування пандуса на вході в гуртожиток № 2 (орієнтовна вартість 40,000 тис. грн);
- реконструкція кімнат у гуртожитках № 1 та № 2 (перший поверх), з окремим входом, з улаштуванням санвузла, кухні й кімнати для комфортного проживання людини з обмеженими можливостями (орієнтовна вартість 100,000 тис. грн). У перспективі – пошук інженерних рішень з облаштування пандусів для переміщення по сходах в інших корпусах.

7. ДОТРИМАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ, СТАТУТУ ЧДТУ

Керівництво університету дбає про дотримання всіх положень Колективного договору, зокрема у частині встановлення гарантій, компенсацій, пільг. Протягом 2017 року університет виплатив:

- на оздоровлення – 2028,5 тис. грн;
- матеріальну допомогу співробітникам на вирішення соціально-побутових питань та матеріальну допомогу на поховання – 374,6 тис. грн.;
- премії за сумлінну працю та до ювілейних дат – 1342,3 тис. грн.

Керівництво університету оперативнo й чітко реагує на зміни, що мають місце у законодавчих актах. У 2016 році була створена робоча група (наказ № 44/01 від 15.09.16) для розробки Статуту університету у новій редакції, який був затверджений МОН України наказом від 29.05.2017 р. № 756. Проведено значну роботу щодо приведення у відповідність до законодавства нормативної бази, що регламентує діяльність університету, – розроблені нові й внесені зміни у раніше затверджені положення.

Конференція трудового колективу ЧДТУ, яка відбулася 30.11.2017 р., ухвалила зміни та доповнення до Колективного договору між адміністрацією і трудовим колективом на 2015 – 2018 роки (Колективний договір). Адміністрація університету ініціювала колективні переговори з профспілковим комітетом ЧДТУ щодо підготовки проекту нового Колективного договору (наказ № 469/01 від 11.12.2017 р.).

З метою мотивації високопрофесійного і своєчасного виконання співробітниками університету службових обов'язків, підвищення ефективності праці, стимулювання особистих здобутків кожного члена трудового колективу в ЧДТУ запроваджена система соціальних гарантій та стимулювання. Основним документом, що регламентує соціальні гарантії, є Колективний договір.

8. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

В університеті проводиться постійна робота з дотримання вимог антикорупційного законодавства, зокрема законів України «Про запобігання корупції», «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 роки», «Про засади запобігання і протидії корупції».

З метою протидії будь-яким проявам корупції в ЧДТУ розроблена й затверджена Антикорупційна програма (наказ від 12.06.17 № 201/01), яка є обов'язковою для виконання усіма працівниками ЧДТУ, включаючи посадових осіб усіх рівнів, ректора, а також співробітників університету. Затверджені «Завдання і заходи з виконання Антикорупційної програми ЧДТУ у 2017 році» (наказ № 254/01 від 19.07.2017), зокрема:

1. Проведення організаційної та роз'яснювальної роботи щодо запобігання корупції, підвищення рівня правових знань з питань антикорупційного законодавства працівників ЧДТУ.

2. Надання консультацій та роз'яснень щодо заповнення та подання декларацій про доходи працівниками, на яких покладено обов'язок декларування доходів.

3. Інформування осіб при прийомі на роботу про необхідність неухильного дотримання вимог антикорупційного законодавства.

4. Вжиття заходів щодо виявлення конфлікту інтересів та сприяння його усуненню, контроль за дотриманням законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів, виявлення сприятливих для вчинення корупційних правопорушень ризиків в діяльності посадових і службових осіб ЧДТУ, внесення керівництву пропозицій щодо усунення таких ризиків.

5. Участь у службових розслідуваннях з метою виявлення причин та усунення умов виникнення корупційних правопорушень і порушень вимог антикорупційного законодавства.

6. Ведення обліку працівників ЧДТУ, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень або порушень, пов'язаних з корупцією.

7. Здійснення аналізу та забезпечення розгляду пропозицій, скарг та звернень громадян, юридичних осіб та громадських організацій, що надходять до ЧДТУ, стосовно порушень антикорупційної законодавства працівниками ЧДТУ.

8. Обов'язкове опрацювання проектів розпорядчих документів ЧДТУ з метою недопущення корупційних ризиків.

9. Вжиття заходів з посилення фінансового контролю за використанням бюджетних коштів при державних закупівлях.

Текст Антикорупційної програми є у відкритому доступі на веб-сайті університету.

В університеті функціонує відділ з питань запобігання та виявлення корупції. Начальника відділу призначено відповідальною особою за здійснення зовнішнього контролю щодо вчинення ректором дій чи прийняття рішень з метою недопущення виникнення потенційного конфлікту інтересів (наказ № 438/01 від 21.11 2017р.).

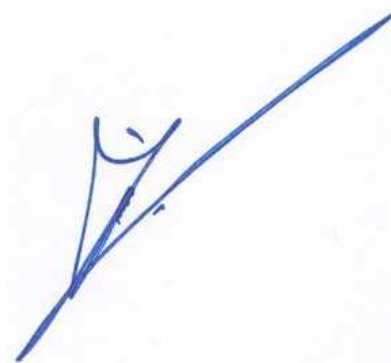
Керівництвом університету провадиться політика щодо максимального забезпечення об'єктивності, прозорості й демократичності усіх процесів діяльності ЧДТУ. Усі питання, що стосуються діяльності університету, приймаються і затверджуються колегіально, за обов'язковою участю студентського самоврядування. Вся діяльність університету, у т.ч. інформація про стан та результати роботи із запобігання корупції, висвітлюється на офіційному веб-сайті ЧДТУ.

В межах реалізації Антикорупційної програми з метою оцінки наявності корупційних ризиків передбачено проведення антикорупційної перевірки наявних або потенційних ділових партнерів.

З метою запобігання, виявлення й усунення корупційних ризиків у діяльності керівника та співробітників ЧДТУ наказом № 269/01 від 31.07.2017 утворено постійно діючу Комісію з оцінки корупційних ризиків.

В результаті цих заходів корупційних правопорушень працівниками університету не виявлено.

Ректор Черкаського державного
технологічного університету

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping strokes, including a prominent diagonal line extending from the bottom left towards the top right.

О.О. Григор